

Nie ma wątpliwości, istniejące obecnie bariery prawne uniemożliwiają inicjowanie przez obywateli i przedsiębiorców spraw w drodze elektronicznej. Proces budowania eadministracji, po początkowym okresie zachłyśnięcia się korzyściami z jej funkcjonowania, został spowolniony, a aktualnie obowiązujące rozwiązania nie gwarantują zmiany tej sytuacji. Konieczne jest wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych, które ułatwią świadczenie usług drogą elektroniczną oraz kontakty obywatela i przedsiębiorcy z administracją publiczną i sadownictwem.

Dlatego, bardzo pozytywnie należy ocenić inicjatywę resortu administracji i cyfryzacji, dotyczącą przygotowania projektu założeń do ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw.

To będzie niemal rewolucja w budowie eadministracji w Polsce.

Główne korzyści z wprowadzenia planowanych zmian przepisów to zmniejszenie kosztów korespondencji (dotychczas papierowej) i wykorzystania materiałów biurowych, a przede wszystkim oszczędność czasu poświęcanego przez obywateli na załatwianie spraw administracyjnych oraz przyspieszenie samego procesu załatwiania spraw administracyjnych.

Nowelizacja zakłada m. in. dalsze zmiany w zakresie informatyzacji czynności w postępowaniu administracyjnym, dla których w obecnym stanie prawnym zastrzeżona jest forma pisemna, a także stworzenie mechanizmów oraz instrumentów umożliwiających wykorzystanie, rozwój i usprawnienie funkcjonowania elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej.

W administracji publicznej zamierza się wprowadzić obowiązek, a nie fakultatywność udostępniania elektronicznych skrzynek podawczych zapewniających możliwość wnoszenia pism drogą elektroniczną oraz wydawania i przesyłania urzędowego poświadczenia odbioru.

Będzie też obowiązek sporządzania wzorów pism urzędowych w postaci elektronicznej oraz formularzy elektronicznych, jeżeli przy ich wykorzystaniu możliwa jest realizacja usługi drogą elektroniczną. Gdy takie wzory nie będą spełniały ustalonych standardów będą usuwane z platformy ePUAP.

Istotne jest też, iż z przy pomocy tej platformy będą mogli świadczyć usługi także np. przedsiębiorcy, o ile realizują w zakresie swojej działalności, zadania publiczne.

Będzie także trzeba na bieżąco aktualizować dokumenty służące świadczeniu usług przez Internet, bowiem obecnie niemal nągminnie, raz wystawiona usługa nie podlega aktualizacji pomimo zmiany np. podstawy prawnej do jej wydania.

Planuje się wprowadzić wiele zmian w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Między innymi proponuje się rozszerzenie przedmiotu zgody strony lub innego uczestnika postępowania na stosowanie w komunikacji z nią drogi elektronicznej. Obecnie przyjmuje się, że taka zgoda musi być wyrażana odrębnie w każdym toczonym postępowaniu administracyjnym. Proponowana zmiana dotyczyć będzie wprowadzenia do przepisów ustawy nowego rodzaju zgody, która dotyczyć będzie stałego komunikowania się z określoną osobą za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Po udzieleniu takiej zgody nie będzie konieczne jej ponowne wyrażanie w ramach każdej następnej załatwianej sprawy.

Będzie można też drogą elektroniczną zwracać się o wyrażanie takiej zgody korzystając ze znanego mu adresu elektronicznego strony. Dziś bowiem, mamy do czynienia z pewnym paradoksem, ponieważ, aby elektronicznie zwrócić się do uczestnika postępowania, organ administracji publicznej musi posiadać już zgodę na komunikację elektroniczną.

Projektowana ustawa znacząco rozszerzy także zakres prawa strony do elektronicznego wglądu w akta sprawy (obecnie zawężony jedynie do „pism w formie dokumentu elektronicznego wnoszonych do organu administracji publicznej lub przez niego doręczanych”). Projekt nowelizacji dopuści elektroniczny wgląd w akta sprawy w pełnym zakresie, co odciąży stronę od konieczności stawiania się w siedzibie organu w celu realizacji tego uprawnienia.

Bardzo pozytywnie należy także ocenić propozycję zmiany, która ma na celu dopuszczenie w postępowaniach przed podmiotami publicznymi posługiwania się przez strony elektronicznymi kopiami dokumentów papierowych wymaganych w sprawie, o ile strona lub inny uczestnik postępowania nie ma możliwości uzyskania w formie dokumentu elektronicznego wymaganego zaświadczenia lub innego dokumentu na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego.

Ma to zapobiegać sytuacji, gdy obowiązek załączenia do podania oryginału dokumentu de facto uniemożliwia wniesienie podania drogą elektroniczną.

Dzieje się tak, gdy dokument ten istnieje jedynie w postaci papierowej i nie ma możliwości jego wydania w formie dokumentu elektronicznego. Taka sytuacja występuje bardzo często i niweczy cele elektronicznej administracji, ponieważ podmiot i tak pozostaje zobligowany do dostarczania dokumentów w postaci papierowej.

Zmianie ulegną zasady dofinansowania projektów informatycznych oraz planowania strategicznego w sferze budowy społeczeństwa informacyjnego (m.in. Planu Informatyzacji Państwa, ma być zastąpiony Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa).

W projektowanej ustawie proponuje się wiele zmian przepisów dotyczących postępowania sądowo-administracyjnego.

Ich wprowadzenie to prawdziwa rewolucja w działalności sądów i ich relacji z obywatelem.

Wśród nich znalazły się:

1. utrwalenie pism stron w postaci elektronicznej oraz ich składanie do sądu albo do organu administracji publicznej, w przypadku przekazywanych za jego pośrednictwem skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego;
2. elektroniczny wgląd w akta sprawy;
3. utrwalenie pism sądu w postaci elektronicznej oraz ich doręczanie uczestnikom postępowania;
4. wewnętrzne zarządzanie w sądzie elektronicznymi dokumentami.

Więcej szczegółów dotyczących proponowanych zmian oraz treść projektu nowelizacji ustawy znajdziecie Państwo w artykule pt. [Nowelizacja ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.](#)

Planuje się, że nowe przepisy zostaną uchwalone na początku 2013 roku. Oby się tak stało, bowiem choć w kilku szczegółowych kwestiach można mieć zastrzeżenia do proponowanych rozwiązań, to generalnie projekt resortu administracji i cyfryzacji oznacza duży i dobry krok w dobrą stronę.

Marek Wójcik